

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/869/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113223625
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Kočišová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7113223625.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: J. Q. F. H. AG, J. XXC, XXXX D.. M., IČO: E.-XXX.XXX.XXX, zast. JUDr. Ján Šoltés, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanému: Róbert L., nar. XX.X.XXXX, T. 8, K., za účasti vedľajšieho účastníka D. na ochranu občana spotrebiteľa S., N. legionárov 5, XXX XX W., IČO: XX XXX XXX, zast. JUDr. Ambróz Motyka, advokát, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, v konaní o zaplatenie 1.231,52 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 1.10.2014, č.k. 38C/43/2014-94 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie v napadnutej časti, t.j. vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka tak, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi n e p r i z n á v a .

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil, žalovanému náhradu trov konania nepriznal, žalobcu zaviazal nahraďiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 166,13 eur na účet právneho zástupcu a rozhodol o vrátení súdneho poplatku za návrh 66,80 eur.

Uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia 1.231,52 eur s príslušenstvom titulom nesplateného úveru. Podaním doručeným súdu 18.9.2014 žalobca vzal návrh v celom rozsahu späť a navrhol konanie zastaviť. Vzhľadom na tento úkon žalobcu súd podľa § 96 ods. 1,3 O.s.p. konanie zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. a keďže z procesného hľadiska platí, že žalobca zavinil zastavenie konania je povinný uhradiť trovy ostatným účastníkom. V tomto konaní má za to, že vedľajší účastník uplatnil námietku premlčania a následne žalobca zobral späť žalobu, preto priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 166,13 eur. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z 2 úkonov (prevzatie, vyjadrenie) 2 x 61,41 eur + režijný paušál 2x 7,81 eur + 20% DPH. Žalovanému nevznikli žiadne trovy.

Proti uzneseniu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podal odvolanie žalobca. Uviedol, že legitímáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania mu dáva zákon, pretože predpokladá, že aktívnym pôsobením poskytne účastníkovi „pomoc v spore.“ Zákon o ochrane spotrebiteľa predpokladá existenciu združení založených na ochranu spotrebiteľa a jeho práv, ak sú také ciele hlavnou náplňou jeho činnosti a bude aktívne chrániť spotrebiteľov, pričom má právo na poskytnutie príspevku od Ministerstva hospodárstva SR.

Dôvodom späťvzatia bolo, že súd je povinný prihliadnuť na premlčanie podľa § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa i bez návrhu. Žalovaný ako spotrebiteľ by dosiahol v konaní rovnaký úspech bez pričinenia vedľajšieho účastníka.

Trovami konania v zmysle § 137 O.s.p. je aj odmena za zastupovanie advokátom, povinnosť nahradiť trovy konania, nezahŕňa všetky trovy konania, ale iba tie, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Je potrebné rozlišovať medzi právom na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Otázkou účelnosti trov konania vo vzťahu k zastúpeniu účastníka konania advokátom v prípadoch hromadných a administratívne jednoduchých podaní sa zaoberal aj Ústavný súd ČR, ktorý dospel k záveru o ich neúčelnosti.

Je namieste poukázať i na spôsob vstupu vedľajšieho účastníka do konaní, ktorý je neadresný, uskutočnený len oznámením o vstupe do konania so žiadosťou o doručenie návrhu na začatie konania, bez znalosti predmetu konania, len predpokladajúc, že ide o spotrebiteľský spor. Obrana v jednotlivých konaniach spočíva v paušálnych úkonoch, bez špecifikácie konkrétneho prípadu, poukazuje na potrebu skúmania existencie neprijateľnej podmienky. Vo všetkých prípadoch paušálne vyjadruje súhlas s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania a pre prípad jeho nariadenia vopred ospravedlňuje svoju neúčasť. Vyjadrenia predstavujú formulárové podania, právna argumentácia a štylizácia sú rovnaké, preto spísanie takého podania je skôr administratívny úkon ako úkon právnej služby a v každom konaní je vedľajší účastník zastúpený advokátom, bez zreteľa na právnu, či skutkovú náročnosť sporu.

Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo/5/2013, podľa ktorého v súčasnosti existuje stav vzniknutý množstvom žalôb podaných hromadne. Podanie vedľajšieho účastníka je všeobecné a rámcové a Najvyšší súd SR má za to, že ide o rutinnú záležitosť, ktorá je zvládnuteľná prostredníctvom administratívy vedľajšieho účastníka a na ktorú nie je potrebná odborná pomoc advokáta. Takéto trovy sú nadbytočné a neúčelné. Ak súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil, nemožno považovať za účelné.

Tento názor je vyslovený v ďalších rozhodnutiach napr. Krajským súdom v Košiciach sp.zn. 5Co/465/2013, Krajským súdom v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/91/2012, Krajským súdom v Nitre sp.zn. 8Co/207/2014. Ak združenie ponúka svoje služby na ochranu a pomoc spotrebiteľom, malo by byť dostatočne personálne a finančne vybavené, aby mohlo svedomito vykonávať svoju činnosť. Cieľom zákonodarcu nebolo vytvorenie legislatívneho priestoru pre subjekt, ktorého jediným úkonom v konaní bude udelenie generálneho plnomocenstva na zastupovanie advokátovi. K právu na právnu pomoc v prípade, ak účastník konania má zamestnancov s právnickým vzdelaním, alebo sám má právnické vzdelanie a zvolí si zástupcu advokáta uvádza náleží Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 84/2014 z 23.5.2014.

Tiež uvádza, že jemu aj súdu sú známe prípady, keď vedľajší účastník zastúpený advokátom, do konania vstúpi, požiadava o zaslanie návrhu s prílohami a po oboznámení sa s prejednávanou vecou z konania jednoduchým oznámením z konania vystúpi a nejde len o prípady, kedy v konaní vystupuje v pozícii vedľajšieho účastníka viacero združení na ochranu spotrebiteľa ale najmä, keď je pravdepodobný neúspech žalovaného. Ak chce vedľajší účastník zdieľať úspech hlavného účastníka, mal by byť ochotný zdieľať aj jeho procesný neúspech v spore. Ochrana spotrebiteľa by nemala končiť pri náznaku jeho procesného neúspechu. Aj takým konaním dáva vedľajší účastník a jeho právny zástupca najavo svoj skutočný postoj k ochrane spotrebiteľa. Dáva do pozornosti rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 10C/123/2013 z 5.9.2014, ktorý sumarizuje uvedené skutočnosti.

Žalobca nespochybňuje ústavné právo obsiahnuté v § 47 ods. 2 Ústavy SR, avšak právo na právne zastúpenie, nie je právom na náhradu trov konania a v danom prípade s poukazom na uvedené argumenty nespĺňa ani svoju podstatu. Právo na náhradu trov konania je viazané na účelnosť vynaložených trov. Na základe týchto skutočností žiada, aby odvolací súd odvolaniu vyhovel a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

K odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník a poukázal na rozhodnutia, z ktorých vyplýva jeho právo na náhradu trov konania. Argumentácia žalobcu v odvolaní je nenáležitá, preto navrhuje uznesenie v napadnutej časti potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania 46,50 eur.

Odvolací súd prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že v prejednávanej veci súd prvého stupňa konanie zastavil, o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Pri určovaní náhrady trov konania súd posudzuje účelnosť vynaložených trov a prizná náhradu trov, ktoré boli potrebné na uplatnenie alebo bránenie práva boli vynaložené účelne. Každý má právo na zastupovanie advokátom, trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva sa ale nemôžu posudzovať ako celok. Aj keď mal účastník v konaní úspech, nárok na náhradu trov konania nemožno priznať, ak sa určité podanie opakuje, bez uvedenia nových významných skutočností. Odvolací súd sa stotožnil s názorom Najvyššieho súdu SR vyjadreným v uznesení sp.zn. 6MCdo/5/2013, podľa ktorého v súčasnosti existuje stav vzniknutý množstvom hromadných žalôb v porovnateľných skutkovo a právne pomerne jednoduchých veciach, do ktorých vedľajší účastník vstupuje hromadne a podanie vedľajšieho účastníka, ktorý vzniesol námietku premlčania je všeobecné a rámcové, pod jeden obsah možno iba dosadiť základné údaje spôsobilé vec identifikovať. Najvyšší súd má za to, že ide o rutinnú záležitosť, na ktorú nie je potrebná odborná pomoc advokáta, ale je zvládnuteľná prostredníctvom administratívy vedľajšieho účastníka. Trovy konania vzniknuté v tzv. hromadných veciach, nemožno považovať za trovy nevyhnutné na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd má za to, že nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno v prejednávanom prípade priznať, pretože sa nejedná o účelne vynaložené trovy konania. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka zmenil tak, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a keďže v odvolacom konaní vedľajší účastník nebol úspešný a úspešný žalobca náhradu trov odvolacieho konania neuplatňoval, nebola náhrada trov odvolacieho konania účastníkom priznaná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.